

Μάθημα 14

Απλή επιλογή

Σύνθετη επιλογή

Πολλαπλή επιλογή

Άσκηση 7 / σελίδα 46

Να γίνει το διάγραμμα ροής και ο πίνακας τιμών για τον παρακάτω αλγόριθμο:

Αλγόριθμος απλή_επιλογή

$X \leftarrow 3$

Αν $1 - X \bmod 2 = 0$ **τότε**

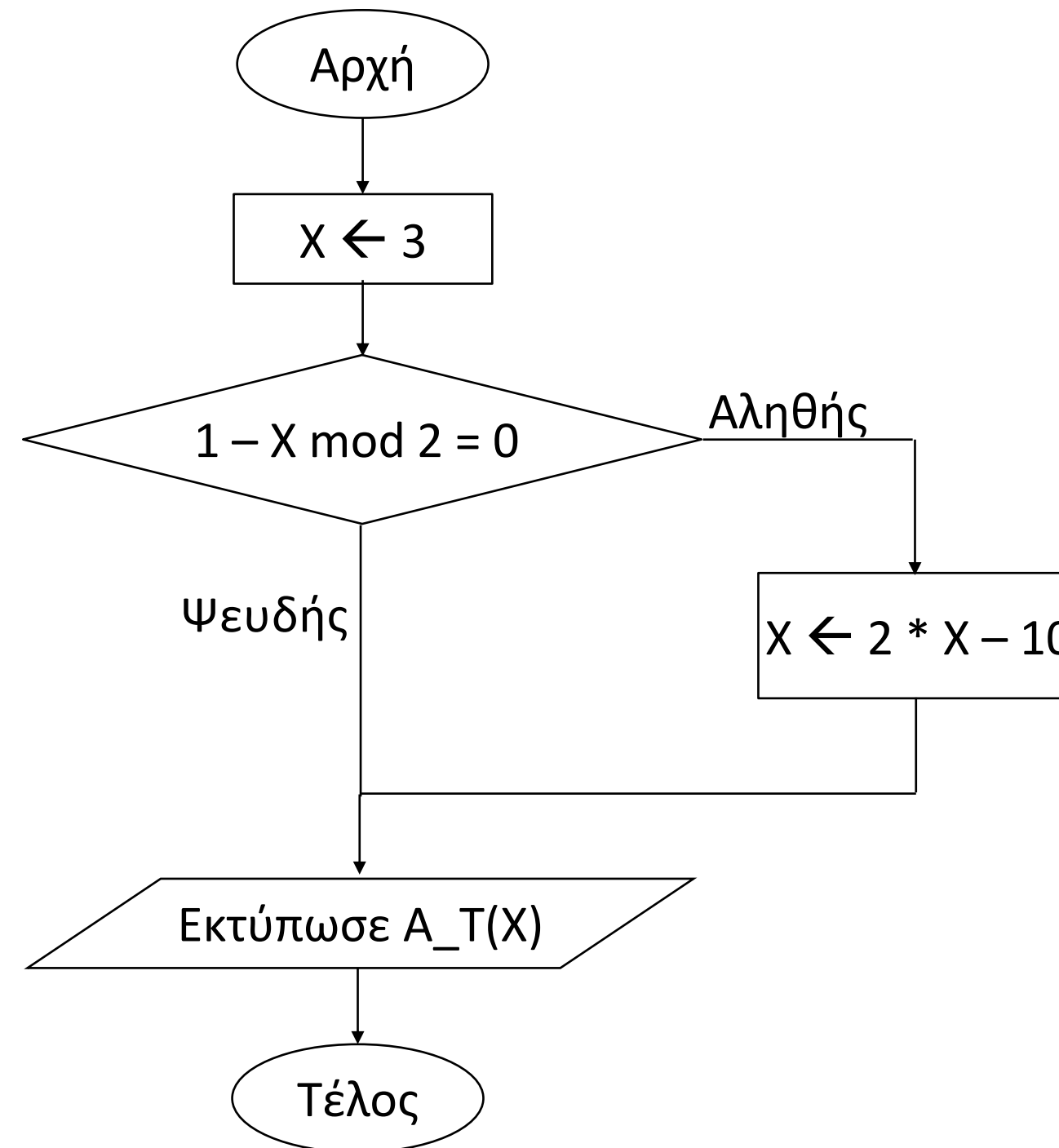
$X \leftarrow 2 * X - 10$

Τέλος_αν

Εκτύπωσε $A_T(X)$

Τέλος απλή_επιλογή

X	$1 - X \bmod 2 = 0$	Έξοδος
3		
	Αληθής	
-4		
		4

Άσκηση 11 / σελίδα 47

Να σχηματίσετε τον πίνακα τιμών του παρακάτω αλγορίθμου αν $\alpha = -2$, $\alpha = 14$, $\alpha = 2$.

Τι θα εκτυπωθεί;

Αλγόριθμος Πίνακας_Τιμών_2

Διάβασε α

Αν $\alpha \leq 2$ τότε

τιμή $\leftarrow 15$

Τέλος_αν

Αν $\alpha \geq 2$ τότε

τιμή $\leftarrow 11$

Τέλος_αν

Εμφάνισε τιμή

Τέλος Πίνακας_τιμών_2

α	τιμή	$\alpha \leq 2$	$\alpha \geq 2$	Έξοδος
-2				
		Αληθής		
	15			
			Ψευδής	
				15

α	τιμή	$\alpha \leq 2$	$\alpha \geq 2$	Έξοδος
14				
		Ψευδής		
			Αληθής	
	11			
				11

α	τιμή	$\alpha \leq 2$	$\alpha \geq 2$	Έξοδος
2				
		Αληθής		
	15			
			Αληθής	
	11			
				11

Πρόβλημα 1 / σελίδα 51

Να γραφεί αλγόριθμος ο οποίος να διαβάζει ένα αριθμό και να βρίσκει την απόλυτη τιμή του.

Αλγόριθμος pro_2_1

Διάβασε X

Αν $X < 0$ τότε

$X \leftarrow -X$

Τέλος_αν

Εκτύπωσε X

Τέλος pro_2_1

Πρόβλημα 2 / σελίδα 51

Να γραφεί αλγόριθμος ο οποίος να διαβάζει το βαθμό μαθήματος ενός μαθητή.

Αν ο βαθμός είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 10 να εμφανίζει το μήνυμα "πέρασε το μάθημα".

Αλγόριθμος pro_2_2

Διάβασε X

Αν $X \geq 10$ τότε

Εμφάνισε "πέρασε το μάθημα"

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_2

Πρόβλημα 3 / σελίδα 51

Να γραφεί αλγόριθμος που να διαβάζει έναν αριθμό και στη περίπτωση που ο αριθμός αυτός είναι ακέραιος, να υπολογίζει και να εμφανίζει το τετράγωνό του.

Αλγόριθμος pro_2_3

Διάβασε X

Αν $A_M(X) = X$ τότε

Εμφάνισε X^2

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_3

Πρόβλημα 4 / σελίδα 51

Να γραφεί αλγόριθμος που να διαβάζει έναν αριθμό και στην περίπτωση που αυτός είναι θετικός, να υπολογίζει και να εμφανίζει την τετραγωνική του ρίζα.

Αλγόριθμος pro_2_4

Διάβασε X

Αν $X > 0$ τότε

Εμφάνισε $T_P(X)$

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_4

Πρόβλημα 5 / σελίδα 51

Να γραφεί αλγόριθμος που να διαβάζει έναν ακέραιο αριθμό και στην περίπτωση που αυτός είναι πολλαπλάσιο του 5, να υπολογίζει και να εμφανίζει το πηλίκο της διαίρεσής του με το 5.

Αλγόριθμος pro_2_5

Διάβασε X

Αν $X \bmod 5 = 0$ τότε

Εμφάνισε $X \operatorname{div} 5$

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_5

Σύνθετη επιλογή / Σχήμα και διάγραμμα ροής

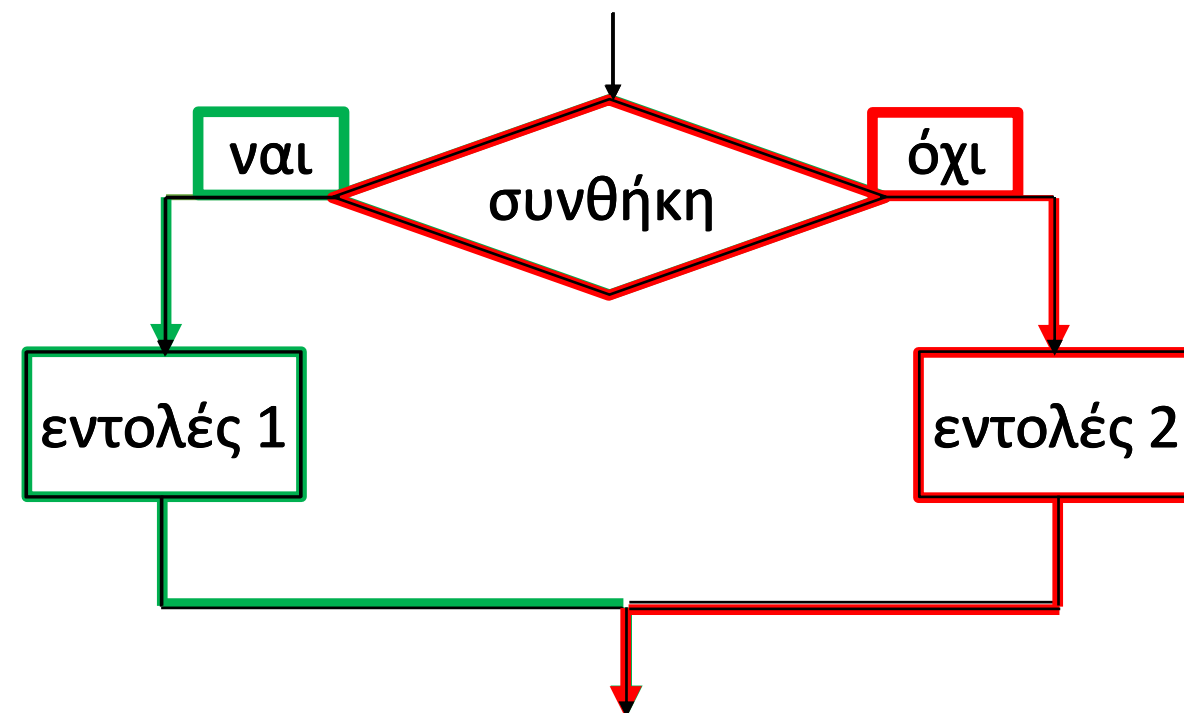
Αν <συνθήκη> **τότε**

<εντολές1>

αλλιώς

<εντολές2>

Τέλος_αν

Λειτουργία:

Ελέγχεται η συνθήκη και αν είναι ΑΛΗΘΗΣ τότε εκτελούνται οι <εντολές1>, αγνοούνται οι <εντολές2> και ο αλγόριθμος συνεχίζει με την εντολή που ακολουθεί μετά το **Τέλος_αν**,

Αν είναι ΨΕΥΔΗΣ αγνοούνται οι <εντολές1>, εκτελούνται οι <εντολές2>, και ο αλγόριθμος συνεχίζει με την εντολή που ακολουθεί μετά το **Τέλος_αν**.

Παρατήρηση:

Παρατηρούμε πως κάποιες από τις εντολές της δομής σύνθετης επιλογής θα εκτελεστούν, είτε οι <εντολές1>, είτε οι <εντολές2> ποτέ όμως και οι δύο.

Σύνθετη επιλογή / Παράδειγμα 1

Να αναπτυχθεί πρόγραμμα, που να διαβάζει έναν ακέραιο αριθμό X και να εμφανίζει μήνυμα σχετικά με το αν είναι άρτιος ή περιττός.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ μονά_ζυγά

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: X

ΑΡΧΗ

ΔΙΑΒΑΣΕ X

ΑΝ $X \text{ MOD } 2 = 0$ **ΤΟΤΕ**

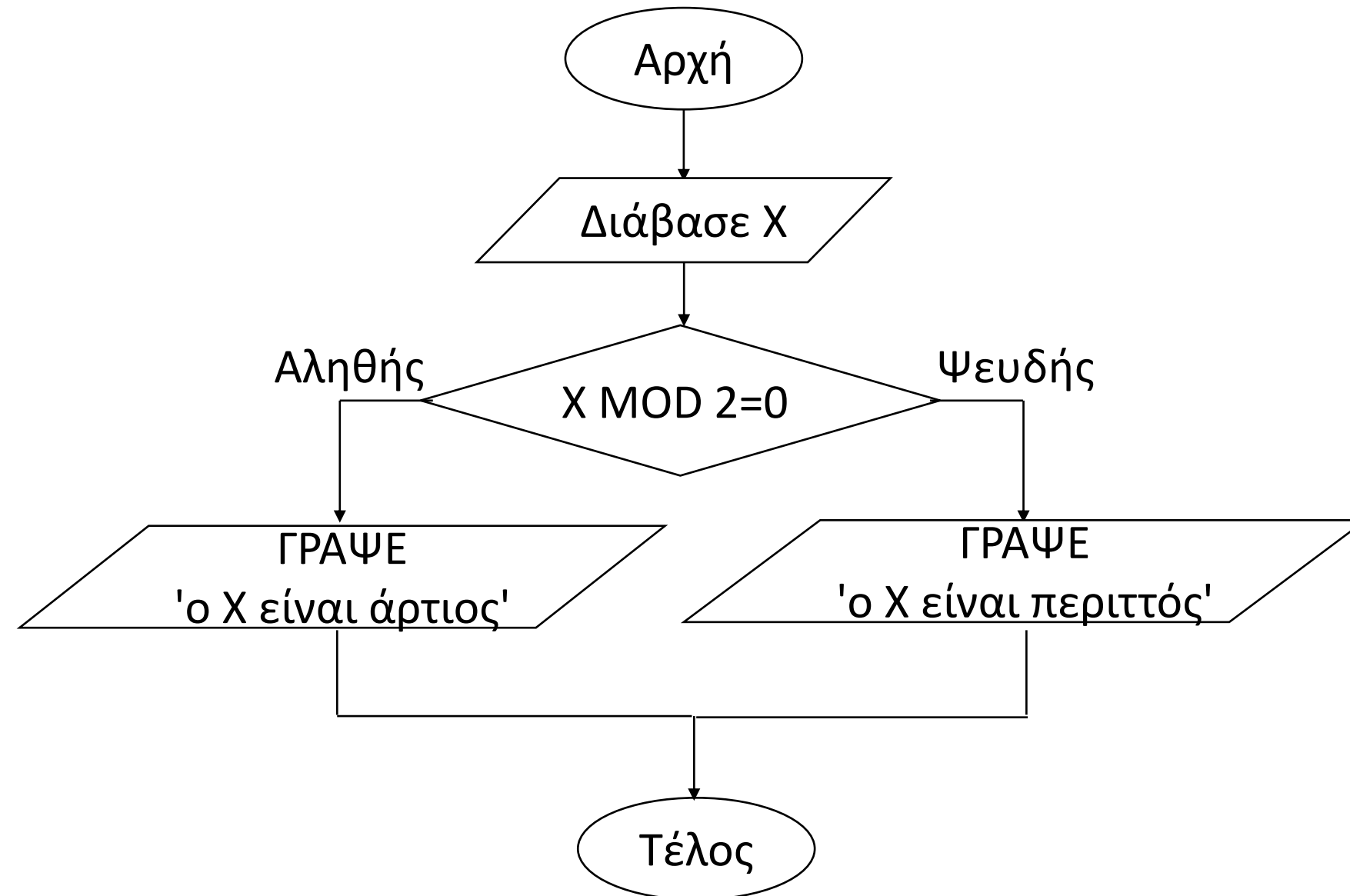
ΓΡΑΨΕ 'ο X είναι άρτιος'

ΑΛΛΙΩΣ

ΓΡΑΨΕ 'ο X είναι περιττός'

ΤΕΛΟΣ_ΑΝ

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύνθετη επιλογή / Παράδειγμα 2

Να αναπτυχθεί αλγόριθμος, που να διαβάζει έναν αριθμό x και στην περίπτωση που αυτός είναι θετικός, να υπολογίζει την τιμή της συνάρτησης $f(x) = \ln x$, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση να υπολογίζει την τιμή της συνάρτησης $f(x) = e^x$. Στη συνέχεια να εμφανίζει όποια τιμή συνάρτησης υπολόγισε.

Αλγόριθμος συνάρτηση

Διάβασε x

Αν $x > 0$ **τότε**

$F_x \leftarrow \text{ΛΟΓ}(x)$

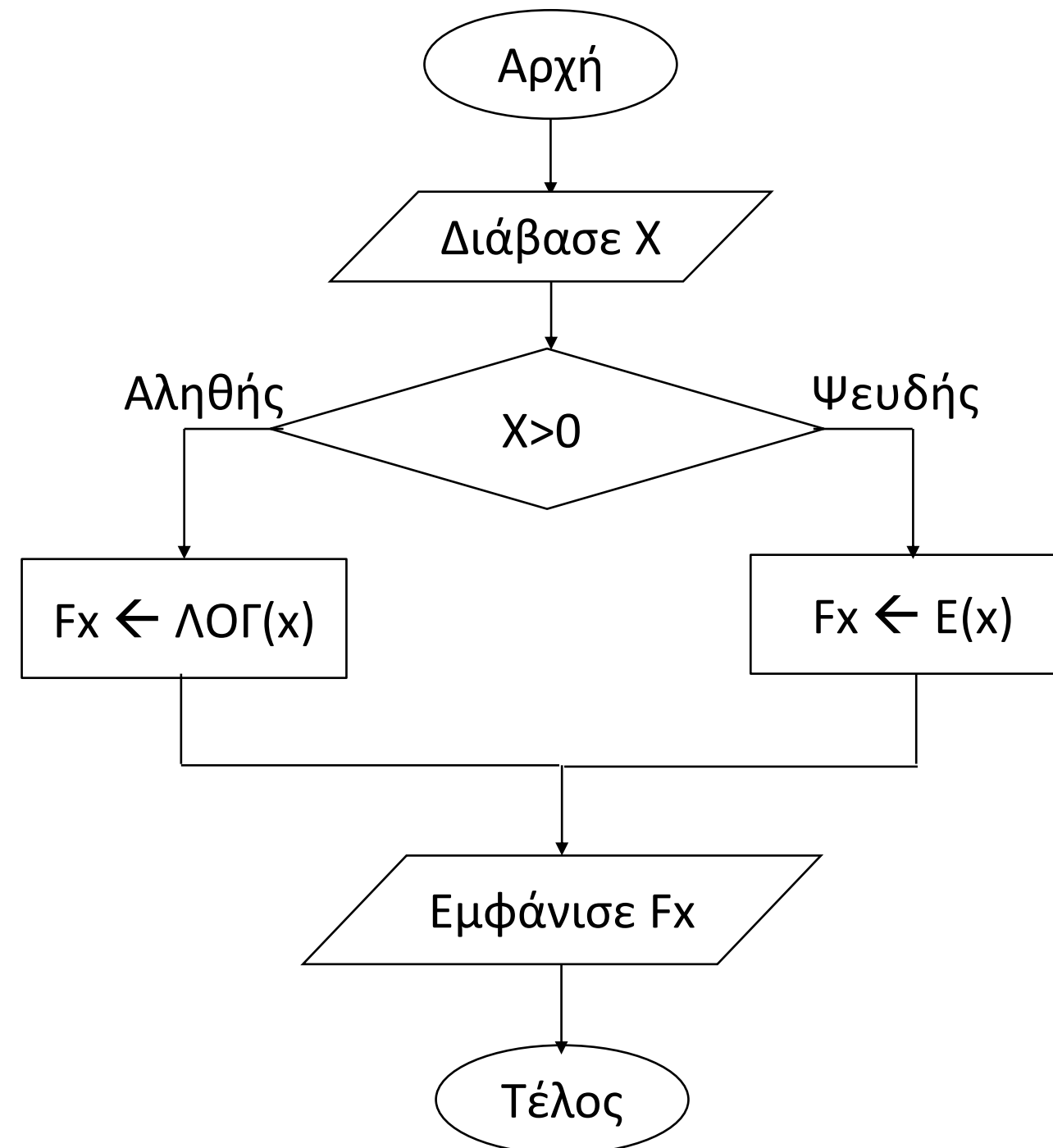
αλλιώς

$F_x \leftarrow E(x)$

Τέλος_αν

Εμφάνισε F_x

Τέλος συνάρτηση

Πρόβλημα 10 / σελίδα 52

Να γραφεί αλγόριθμος ο οποίος να διαβάζει ένα ακέραιο αριθμό N .

Να ελέγχει αν ο αριθμός είναι άρτιος και να εμφανίζει "άρτιος", διαφορετικά να εμφανίζει "περιττός".

Αλγόριθμος pro_2_10

Διάβασε N

Αν $N \bmod 2 = 0$ τότε

Εμφάνισε "άρτιος"

αλλιώς

Εμφάνισε "περιττός"

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_10

Πρόβλημα 11 / σελίδα 52

Να γραφεί αλγόριθμος ο οποίος να διαβάζει ένα ακέραιο αριθμό N .

Να ελέγχει αν ο αριθμός είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 0 και να εμφανίζει ένα μήνυμα ότι ο αριθμός είναι μη-αρνητικός, διαφορετικά αν ο αριθμός είναι μικρότερος του 0 να εμφανίζει μήνυμα ότι ο αριθμός είναι αρνητικός.

Αλγόριθμος pro_2_11

Διάβασε N

Αν $N \geq 0$ τότε

Εμφάνισε "μη-αρνητικός"

αλλιώς

Εμφάνισε "αρνητικός"

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_11

Πρόβλημα 12 / σελίδα 52

Να αναπτύξετε αλγόριθμο που θα διαβάζει έναν αριθμό και θα εκτυπώνει μήνυμα σχετικά με το αν είναι πολλαπλάσιο του 3 ή όχι.

Αλγόριθμος pro_2_12

Διάβασε N

Αν $N \bmod 3 = 0$ τότε

Εμφάνισε "είναι πολλαπλάσιο του 3"

αλλιώς

Εμφάνισε "δεν είναι πολλαπλάσιο του 3"

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_12

Πρόβλημα 13 / σελίδα 52

Να γραφεί αλγόριθμος που θα διαβάσει δύο ακέραιους αριθμούς.

Αν είναι ομόσημοι να εμφανίζει το μέσο όρο τους, αλλιώς να εμφανίζει το απόλυτο της διαφοράς τους.

Αλγόριθμος pro_2_13

Διάβασε X, Y

Αν $X * Y > 0$ τότε

MO $\leftarrow (X + Y) / 2$

Εμφάνισε MO

αλλιώς

Εμφάνισε A_T(X - Y)

Τέλος_αν

Τέλος pro_2_13

Πρόβλημα 15 / σελίδα 52

Να αναπτυχθεί πρόγραμμα που θα διαβάζει το όνομα ενός μαθητή της Γ Λυκείου, τον τίτλο ενός μαθήματος και τους βαθμούς του γραπτού του από δυο βαθμολογητές γραπτών των πανελληνίων εξετάσεων στο συγκεκριμένο μάθημα. Το πρόγραμμα θα υπολογίζει και εμφανίζει το τελικό γραπτό βαθμό του στις πανελλήνιες εξετάσεις σύμφωνα με τον παρακάτω τρόπο:

Αν μεταξύ των δυο βαθμολογιών υπάρχει διαφορά μεγαλύτερη των 13 μορίων τότε το γραπτό διορθώνεται και από τρίτο βαθμολογητή και σε αυτήν την περίπτωση ο τελικός γραπτός βαθμός είναι ο μέσος όρος των 3 βαθμολογιών, ενώ αν δεν υπάρξει αναβαθμολόγηση τελικός γραπτός βαθμός θεωρείται ο μέσος όρος των 2 βαθμολογιών.

(Θεωρείστε ότι ο βαθμός κάθε βαθμολογητή είναι ένας ακέραιος από το 0 έως το 100)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ pro_2_15

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΑΚΕΡΑΙΕΣ: B1, B2, B3

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ: βαθμός

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ: όνομα, τίτλος

ΑΡΧΗ

ΔΙΑΒΑΣΕ όνομα, τίτλος, B1, B2

ΑΝ A_T(B1 - B2) > 13 ΤΟΤΕ

ΔΙΑΒΑΣΕ B3

βαθμός $\leftarrow (B1 + B2 + B3) / 3$

ΑΛΛΙΩΣ

βαθμός $\leftarrow (B1 + B2) / 2$

ΤΕΛΟΣ_ΑΝ

ΓΡΑΨΕ 'Τελικός βαθμός: ', βαθμός

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η δομή της πολλαπλής επιλογής / Σχήμα

- χρησιμοποιείται όταν χρειάζεται να ληφθεί μία απόφαση μεταξύ πολλών, ανάλογα με την τιμή διαφόρων συνθηκών.
- **Σχήμα**

```
Αν συνθήκη1 τότε
    Εντολή(ές)1
αλλιώς_αν συνθήκη2 τότε
    Εντολή(ές)2
.....
αλλιώς
    Εντολή(ές)n
Τέλος_αν
```

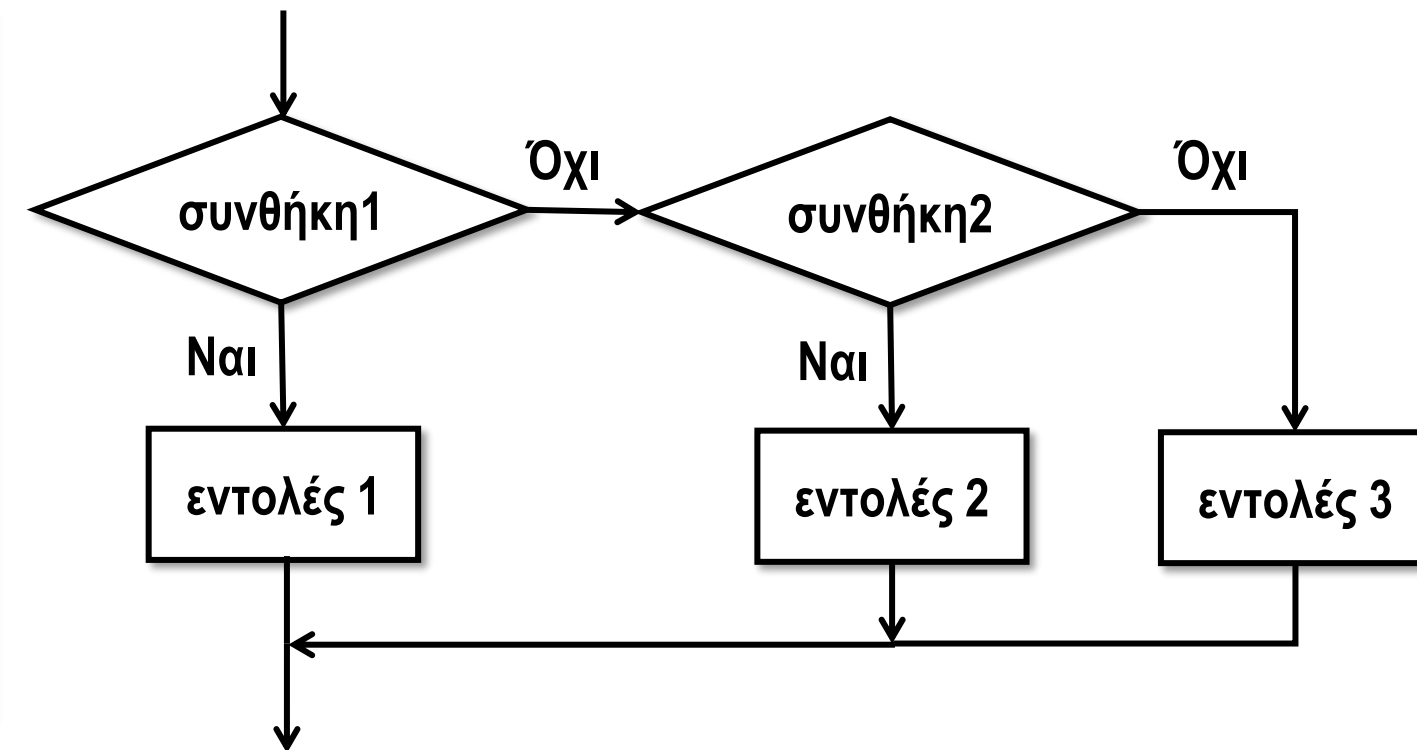
Αν η συνθήκη1 αληθής, εκτελείται η Εντολή1 (ή οι Εντολές1) και τέλος_αν
Αλλιώς, αν η συνθήκη 2 αληθής, εκτελείται η Εντολή2 (ή οι Εντολές2) και
τέλος_αν, και ούτω καθεξής.

Αν καμία συνθήκη δεν αληθεύει, εκτελείται η Εντολή n (ή οι Εντολές n)
και τέλος_αν

Η δομή της πολλαπλής επιλογής / Σχήμα και διάγραμμα ροής

- παράδειγμα με σχήμα και διάγραμμα ροής

Αν συνθήκη 1 τότε
    Εντολές 1
αλλιώς_αν συνθήκη 2 τότε
    Εντολές 2
αλλιώς
    Εντολές 3
Τέλος_αν

Αν η συνθήκη 1 αληθής, εκτελούνται οι εντολές 1 και τέλος_αν

Αλλιώς, αν η συνθήκη 2 αληθής, εκτελούνται οι εντολές 2 και τέλος_αν

Αλλιώς εκτελούνται οι εντολές 3 και τέλος_αν

Η δομή της πολλαπλής επιλογής / Παράδειγμα

- παράδειγμα πολλαπλής επιλογής *

← 7   ← 15   ← 19

Αλγόριθμος Βαθμός

Διάβασε X

Αν $X < 10$ τότε ✗

    μήνυμα ← "μένεις"

αλλιώς_αν $X < 18$ τότε ✗

    μήνυμα ← "περνάς"

αλλιώς

    μήνυμα ← "άριστα"

Τέλος_αν

Εκτύπωσε μήνυμα

Τέλος Βαθμός

X	μήνυμα	εκτύπωση
19		
	μένεις	
	περνάς	
	άριστα	
		μένεις

* Με την παραδοχή πως το X ανήκει στο διάστημα [0, 20]

Η δομή της πολλαπλής επιλογής / Χωρίς το αλλιώς

- Εάν οι εκφράσεις στις συνθήκες δεν εξαντλούν όλες τις δυνατές περιπτώσεις, τότε μετά το **αλλιώς** ή δεν βάζουμε εντολές ή προβάλλουμε κάποιο μήνυμα ή δεν γράφουμε καν το **αλλιώς**.

π.χ.

Έστω ότι δίνουμε μία τιμή X στην συνάρτηση:
$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{x}-1}, & 0 \leq x < 1 \\ \sqrt{x-1}, & x \geq 1 \end{cases}$$

και θέλουμε να εκτυπώσουμε το αντίστοιχο $f(x)$, τότε:

```
Αλγόριθμος συνάρτηση_F
Διάβασε X
Αν X >= 0 και X < 1 τότε
    Fx ← 1 / (T_P(X) - 1)
    Εκτύπωσε Fx
αλλιώς_αν X >= 1 τότε
    Fx ← T_P(X - 1)
    Εκτύπωσε Fx
αλλιώς
    Εκτύπωσε "δεν ορίζεται"
Τέλος_αν
Τέλος συνάρτηση_F
```

ή

```
Αλγόριθμος συνάρτηση_F
Διάβασε X
Αν X < 0 τότε
    Εκτύπωσε "δεν ορίζεται"
αλλιώς_αν X < 1 τότε
    Fx ← 1 / (T_P(X) - 1)
    Εκτύπωσε Fx
αλλιώς
    Fx ← T_P(X - 1)
    Εκτύπωσε Fx
Τέλος_αν
Τέλος συνάρτηση_F
```

Άσκηση 8 / σελίδα 46

Για τον παρακάτω αλγόριθμο να συμπληρωθούν οι τρεις πίνακες τιμών και να σχεδιαστεί το διάγραμμα ροής:

Αλγόριθμος συνάρτηση

Διάβασε x

Αν $x < 0$ **τότε**

$$F_x \leftarrow 2 / x$$

αλλιώς_αν $x < 2$ **τότε**

$$F_x \leftarrow 2 / (x - 3)$$

αλλιώς

$$F_x \leftarrow x - 4$$

Τέλος_αν

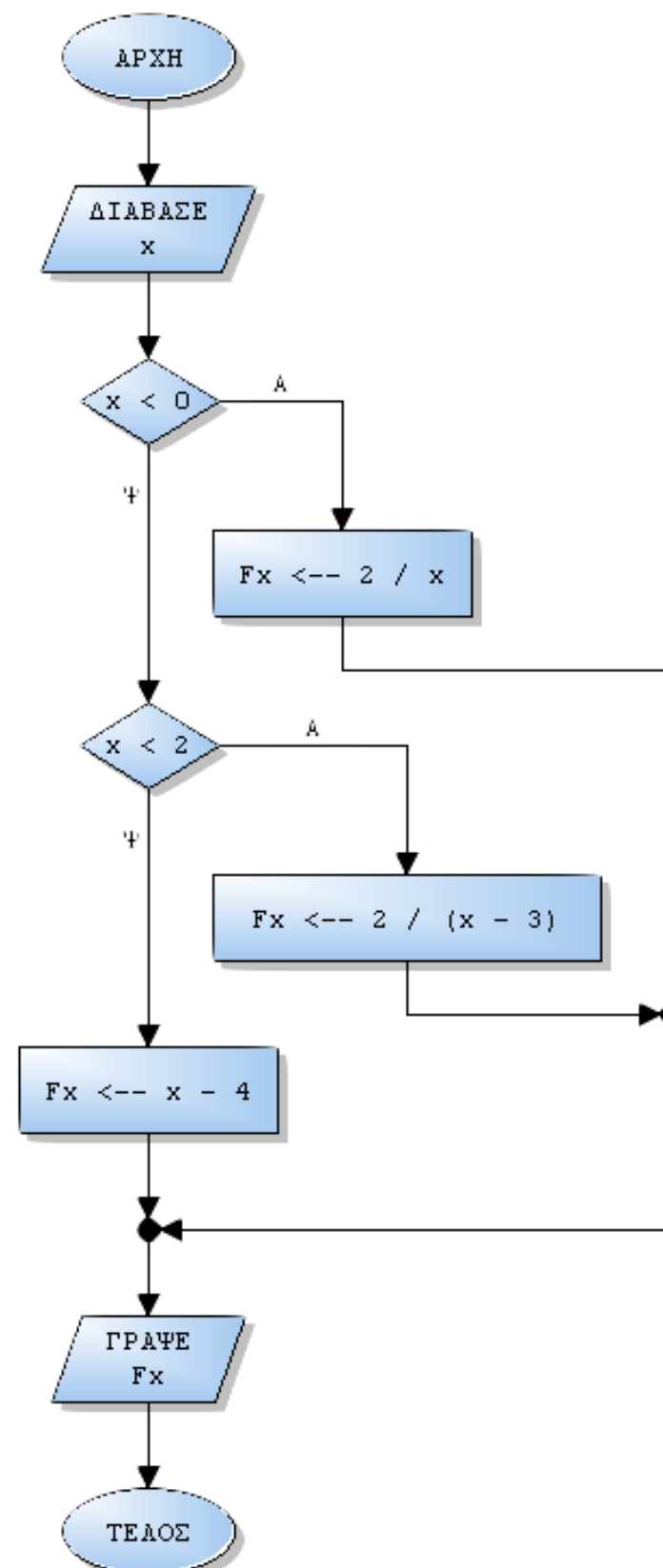
Εκτύπωσε F_x

Τέλος συνάρτηση

x	$x < 0$	$x < 2$	F_x	Έξοδος
-2				
	A		-1	
				-1

x	$x < 0$	$x < 2$	F_x	Έξοδος
1				
	Ψ			
		A	-1	
				-1

x	$x < 0$	$x < 2$	F_x	Έξοδος
4				
	Ψ			
		Ψ		
			0	
				0

Ενότητα 2

Θεωρία

σελίδες 33, 34

Ασκήσεις

3, 4 / σελίδα 45

8 / σελίδα 46

10 / σελίδα 47

14 / σελίδα 48

19 / σελίδα 50

7 / σελίδα 51

22 / σελίδα 54